

Uudised

Pärnakad soovivad liuvälja Vallikääru

Pärnu Linnavalitsus korraldas 13.-16. märtsini linnarahva küsitluse, mille eesmärgiks oli välja selgitada, kus peaks paiknema tehisjäaga liuväli ning mis kellast peaks Pärnus lõppema alkohoolsete jookide jaemüük. Liuvälja võimalikuks asukohaks sai valida Vallikääru, Keskparki või Port Artur 2 ja Pika tänava vahelist maaala. Alkohoolsete jookide jaemüügi võimalikuks müügiaja lõpuks võis valida kas kell 20.00, 21.00 või 23.00.

Liuvälja võimaliku asukohta osas kogus kõige rohkem hääli Vallikäär, teisele kohale jäi Port Arturi ja Pika tänava vaheline ala ning kõige vähem hääli kogus Keskpark. Alkohoolsete jookide jaemüügi lõpu võimalikuks kellaajaks sooviti enim praegu juba kehtivat kellaega, milleks on 23.00.

Küsitlusest võttis osa 2 965 hääleõiguslikku linnaelanikku. Pärnus elab 35 609 hääleõiguslikku kodanikku, kellest küsitluse osales 8,3%. Küsitluse kuludeks planeeriti linna eelarves 300 000 krooni.

KÜSITLUSE TULEMUSED

Kus peaks Teie arvates asuma tehisjäaga liuväli?

	Häälte arv	% vastanutest
Vallikäär	1683	56,8%
Port Artur 2 ja Pika tänava vaheline ala	1038	35%
Keskpark	160	5,4%
Kehtetu	84	2,8%
KOKKU	2965	

Mis kell peaks Pärnu linnas asuvates kauplustes lõppema alkohoolsete jookide jaemüük?

	Häälte arv	% vastanutest
Kell 20.00	593	20%
Kell 21.00	696	23,5%
Kell 23.00	1607	54,2%
Kehtetu	69	2,3%
KOKKU	2965	

Pärnu Linnavalitsus

Heakorrakuu lähenemise puhul räägime teemast koduõuel ja metsas

LK 3

Pärnu linna autonoomne hoiatussüsteem

Kiiresti arenev maailm sisaldab endas palju riske, mis realiseerudes võivad kaasa tuua erinevaid õnnetusi. Tehnika areng, erinevate keemiliste ühendite laialdasem kasutuselevõtt tööstuses, kliima soojenemine ja paljud muud inimkonna arenguga seotud tegurid toovad paratamatult meie koduõuele sellised ohud, mille olemasolust aastakümneid tagasi räägiti kui millestki kaugest ja meid mittepuudutavast. Lõivu tuleb maksta ka mugavuse pealt – laialdaselt kasutatavate infotehnoloogiliste süsteemide häired võivad vallandada parandamatute tagajärgedega sündmusi ja meid tabavad hädalukorrad võivad olla senistest veelgi keerukamad ja rahvusvahelisemad. Sellises olukorras tuleb erinevate kriisireguleerimisplaanide koostamisel pöörata tähelepanu kõige tähtsamale – inimeste ennetavale teavitamisele ja kaitsmisele, sest ilma inimesteta pole ükski hästi koostatud plaan realiseeritav.

Pärnu linna elanikkonna varajase hoiatuse süsteemi loomise mõte tekkis peale 2005. aasta jaanuaris Pärnut tabanud üleujutust, kus linna territooriumist jäi ca 25% vee alla. Päästetööde käigus evakueeriti ca 300 inimest, üleujutus ja torm tekitasid otestest materiaalselt kahju ca 6000 inimesele. Tänapäevane linnavalitsus on seisukohal, et varase hoiatuse süsteemi olemasolul saanuks toona ohustatud piirkonnas elavate inimeste õigeaegset teavitamist ja nende evakueerimist viia läbi märksa tõhusamalt, säästes lisaks inimestele ka päästeressursse.

2008. aastal valmib Pärnus kaas-aegne, kogu linna territooriumi kattev hoiatussireenide võrgustik, mille abil on vajadusel võimalik korraldada Pärnu linna elanike ja külaliste õigeaegset ning kiiret teavitamist võimalike ohtude puhul. Süsteem

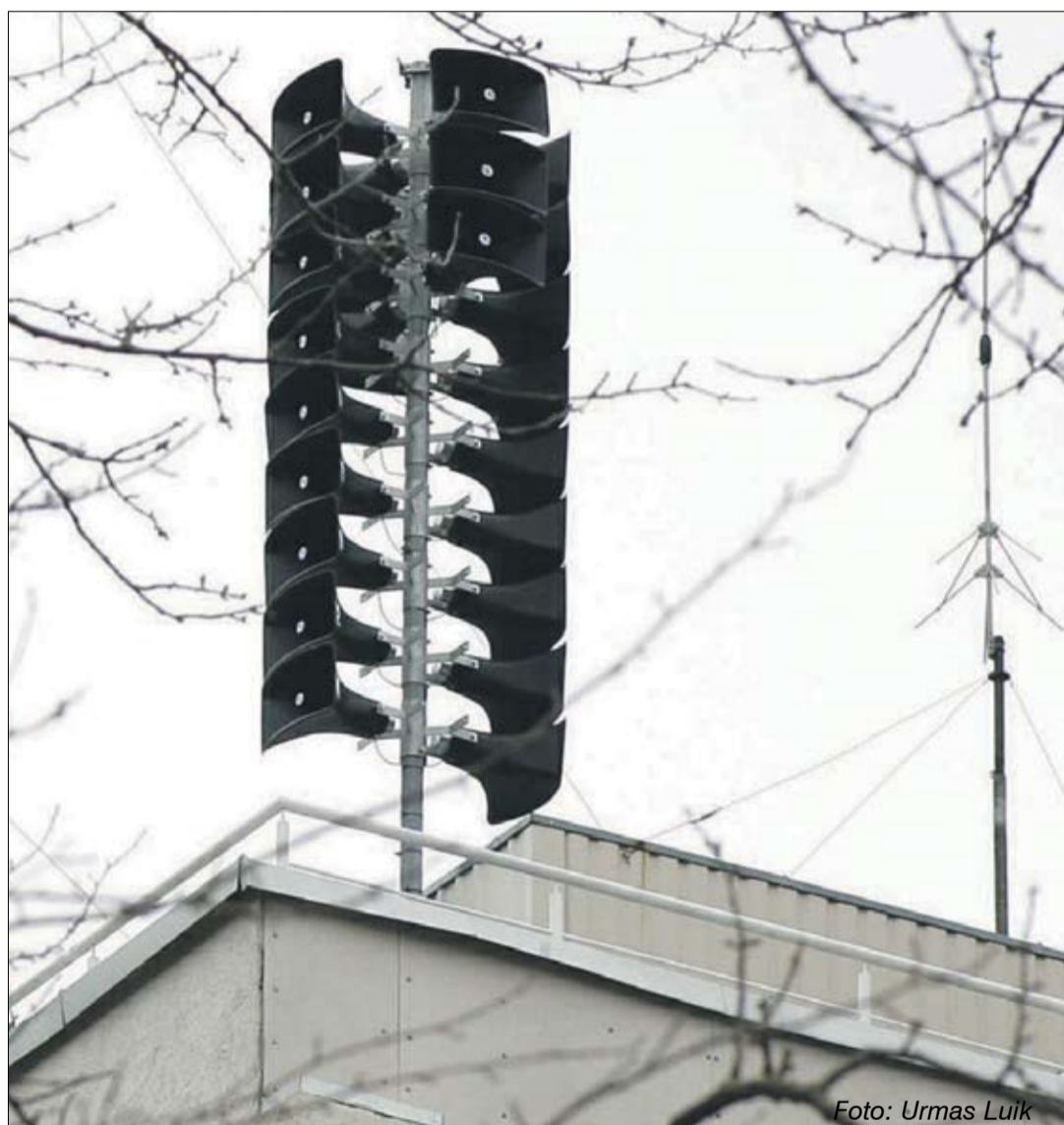

Foto: Urmas Luik

Pärnu linna autonoomse hoiatussüsteemi sireenseadme signaalide tabel asub lk 2

on esimene ja ainulaadne terve Eestis, kuigi Euroopas (nt Taanis, Saksamaal, Soomes, Tšehhis jne) ja ka Ameerika Ühendriikides on vastavad süsteemid olemas.

Hoiatussüsteemi on võimalik kasutada mitte ainult linnaelanikel värskest meeles oleva üleujutuse võimalikul kordumisel, vaid ka suurte tulekahjude, plahvatuste, loodus- ja transpordiõnnetuste, keemiaõnnetuste, joogiveereostuse, kiiritusohu ja muu suurt hulka inimesi ähvardava ohu puhul.

Hoiatussüsteemi sireenid on programmeeritud edasi andma

kolme erinevat sireeniheli. Sireenihelide tähendused ja elanike tegevused sireenihelide kuulmisel on ära toodud käesoleva infolehe lisas. Hoiatussüsteemi kaudu on võimalik lisaks sireenihelidele edastada ka häälteateid, mida saab kasutada erinevate tegevusjuhiste andmiseks.

Loomulikult on mistahes moodsa hoiatussüsteemi toimimisel lahutamatuks kaaslasel ka meedia – Pärnu Linnavalitsus on sõlminud koostöölepe Eesti Ringhäälinguga täiendava info edastamiseks Vikerraadio sagedusel 104,8 MHz.

Pärnu linna autonoomne hoiatussüsteem antakse peale valimist päästeteenistuse kasutusse, mille pädevusse kuulub ka Pärnu linna kriisireguleerimisülesannete lahendamine.

Hoiatussüsteemi korralisi testimisi on plaanis läbi viia iga kvartali esimesel esmaspäeval kell 12.00–12.30, mil sireenid käivitatakse 7 sekundiks. Korraliste testide läbiviimisest informeeritakse linnaelanikke eelnevalt massimeediavahendite kaudu.

Simmo Saar
Abilinnapea

Signaalide tabel asub lk 2

Pärnu ajalugu 90 aastat tagasi

LK 5

Ülevaade linnaelarve rahaeraldistest kultuurivaldkonnas

LK 6

Volikogu teated

Pärnu kodanikeühenduste ümarlaud arutas linna transpordikorraldust

Pärnu Linnavalitsuse arenguosakonna juhataja ja spetsialistid tutvustasid kodanikeühenduste ümarlauda liikmetele koostamisel olevat ühistranspordi arengukava. Huvi oli mõlemapoolne.

Kuna ümarlaual on ühendused, mis koondavad nii noori kui eakaid, erivajadustega inimesi ja eri linnaosade esindajaid, kes palju ühistransporti kasutavad ja on ka sellega seotud probleemidega hästi kursis, on neil kindlasti väärt ettepanekuid valdkonna arendamiseks.

Ümarlauda liikmed lubasid arengukava oma ühendustes tutvustada ja arutada ning seejärel ettepanekud linnavalitsusele esitada. Ühtlasi jõuavad aga vastavate ametnikeni ka praegused kiiremat lahendamist nõudvad probleemid, mis pärnulaestele muret teevad.

Koosolekul toodi esile bussiootamise mugavus, mis on oluline ühe arengukava eesmärgi – ühistranspordi kasutamise kasvu – saavutamiseks. Kui peatustes puuduvad ootepaviljonid või neis vihm kaela sajab ja tuul tõmbab, siis ei soovi keegi meelsasti bussi oodata. Ka busside sõidugraafikud ja marsruudid ei rahulda praegu täielikult linnaelanike vajadusi.

Ümarlauda liikmetele teeb samuti muret bussipeatuste korrashoid ning linna heakord üldisemalt. Sellest kasvaski välja järgmise koosoleku teema: ühenduste esindajad otsustasid kuu jooksul kaardistada korraldagedust linnas ja paluda heakorra teemadel selgitusi andma vastava valdkonna abilinnapea ja ametnikud.

Pärnu ühistranspordi arengukava peaks plaanide kohaselt volikogusse esimesele lugemisele jõudma aprillis.

Pärnu Linnavolikogu liikmete vastuvõtuajad aprillis

Volikogu esimees Ahti Kõo teisipäeviti kell 13.00–15.00

3.04 Eino-Jüri Laarmann
7.04 Jüri Lebedev
8.04 Margus Tammekivi
9.04 Valter Parve
11.04 Väino Hallikmägi
15.04 Jaanus Ots
22.04 Johannes Kass
29.04 Asso Kommer

Vastuvõtt toimuvad kell 16.00–18.00 Uus tn 4
Info ja registreerimine 444 8100

Jüri Kukk võtab vastu Rüütli 36 II korrusel
24.04 kell 15.00–16.30, info tel 446 5050

Raul Sarandi vastuvõtt on igal esmaspäeval kell 15.00–17.00,
Rüütli 41 II korrusel

Vladimir Klevtsov võtab vastu Tammsaare pst 30, kabinetis 13
teisipäeviti kell 11.00–13.00, info tel 443 8461

Telefonitsi saab vastuvõtu kokku leppida järgmiste volinikega:

Mart Alliku 5648 7237
Ago Kalmer 5645 5455
Olavi Post 501 3923
Aivar Pärna 503 4524
Garri Suuk 514 9095
Hillar Talvik 529 4315

Pärnu Linnavolikogu 20. märtsi istungi ülevaade

Volikogu kinnitas muudetud linna jäätmehoolduseeskirja
Selle eesmärgiks on jäätmete kogumise vähendamine, jäätmete keskkonnaohutu kõrvaldamine ja nende taaskasutamine ning jäätmekehtluse optimeerimine. Määrusega kehtestatakse nõuded jäätmehoolduse korraldamiseks, korraldatud jäätmeveoga hõlmatud jäätmeliigid, veo- ja piirkonnad, vedamise sagedus ja ajad ning jäätmeveo piirhind Pärnu linnas.

Eeskirjaga määratakse Pärnu viis veopiirkonda. Kogumismahutite minimaalseks tühen- damissageduseks sätestatakse ladestatavate jäätmete puhul eramutele üks kord kuus ning korterelamutele, ettevõtjatele, asutustele ja juriidilistele isikutele kord nädalas. Eelsorditud jäätmete, vanapaberi ja kartongi ning suurjäätmete mahuteid tuleb tühen- dada vastavalt vajadusele.

Otsustati lõpetada linna osalemine aktsiaseltsis Eesti Veevärk

Pärmule kuulub 10,11% ASi Eesti Veevärk aktsiatest. Kuna tegu on vähemusosalusega, mis ei anna linnale otsustusõigust, samuti ei kavatse ettevõtte lähiajal dividende maksma hakata, otsustas linn aktsiad enamp- kumisele panna.

Enampkumise alghinnaks määras volikogu 4,8 miljonit krooni. Hind lähtub Audiitorfirma Klea hindamisaktist, mille põhjal oleks aktsiapaki võimalik hind 4,3 – 8,3 miljonit krooni. Esialgu pakuti linnavalitsuse poolt 180 aktsia võõrandamise alghinnaks 1,9 miljonit krooni

ja esimesel korral lükkas voli- kogu majanduskomisjon eelnõu madala alghinna tõttu tagasi.

Linna osalus lõpetati ka osaühingus Munga Maja

Kirjalikul enampkumisel on Munga 2 asuva korterimandi alghinnaks 6,5 miljonit krooni, ostjale võõrandatakse otsustus- korras ka linnale kuuluv osalus OÜ-s Munga Maja.

Korterimandist moodustavad suure osa keldriruumid, millest samuti suurt üüritulu ei saa, samas vajaks aga hoone inves- teeringuid ja linnal tuleks kanda märkimisväärne osa remondi- kuludest.

Seni on suuremat osa neist ruu- midest madala üürimääraga kasutanud Pärnu Maavalitsus; tüürileping lõpeb 31. detsembril 2008. Munga 2 asuvale pere- konnaseisusosakonnale on Pärnu Maavalitsus, linnavalitsuse kin- nitusel, lubanud uued ruumid otsida.

Kinnitati muudatused laste- aiatastu puudutavas määruses

Lasteaiatastu määrust täiendati võimalusega taotleda lasteaiateenuse mittekasutamisel osa- lustusust vabastamist kuni kahe kuu ulatuses aasta jooksul puh- kuste planeerimiseks nii pere- konnas kui lasteasutustes.

Kui kõik lapsevanemad täies mahus seda võimalust kasu- taksid, jääks linnaeelarvesse laekumata 1,4 miljonit krooni. Eelnevate aastate kogemuse põhjal jätab lapsed puhkuste ajaks nii pikalt koju umbes 40% vanematest, seega on laekumata jääv summa poole miljoni

Foto: Virgo Kruve

krooni ümber.

Munitsipaalomandisse otsus- tati taotleda maaüksus Kreegi tänav T 1, et rajada sinna de- tailplaneeringuga ette nähtud tänav.

Samuti kinnitati munitsipaal- huvikoolide põhimäärused ja kahe huvikooli nime muutmi- ne.

Päevakorrast jäeti välja ha- ridustöötajate palgajuhendi muutmise eelnõu

Sellega sooviti pedagoogide palgajuhendis viia klassijuhata- ja töö ja keskeriharidusega õpe- tajate tasustamise põhimõtted Vabariigi Valitsuse uue määru- soga kooskõlla. Kuna valitsus muutis oma määrust uuesti 13. märtsil 2008 ning kuna muuda- tused pole veel jõustunud, lüka- ti eelnõu arutamine edasi.

Esitati umbusaldusavaldus linnapea Mart Viisitammale

11 allkirjaga avalduses süü- distatakse linnavalitsust oma volituste ületamises volikogu otsuseta eelmise aasta linna- eelarve muutmisel. Seletuskirja kohaselt vähendas linnavalitsus 2007. aasta eelarvet 116,5 mil- joni krooni võrra.

Volikogu arutab umbusaldus- avaldust 17. aprilli 2008 istun- gil, selle vastuvõtmiseks on vaja 17 poolthäälet.

Eino-Jüri Laarmann esitas uuesti eelnõu anda linna- litsusele ülesanne tellida linna juhtimise audit 2005.-2007. aasta kohta. Veebruaris lükkas volikogu selle eelnõu tagasi.

Annely Erm
Pärnu Linnavolikogu nõunik

Pärnu linna autonoomse hoiatussüs- teemi sireenseadme signaalid

Vaata lk 1 "Pärnu linna autonoomne hoiatussüsteem"

Üldhäire

Signaali üldpikkus on 60 sekundit (7 sekundi pikkune tõusev ja seejärel 7 sekundi pikkune langev heli). Signaa- li kasutatakse kõikide ohtude puhul, täpsem info ohu iseloomu kohta edastatakse massimeediavahen- dite kaudu.

Üldhäire signaali kuuldes tegutse nii:

- siirdu kohe siseruumidesse ja püsi seal
- sulge ruumide aknad, ukсед, ventilatsioonivad ja lülita välja ventilatsiooniseadmed
- lülita sisse Vikerraadio sagedusel 104,8 MHz ja oota rahu- likult infot ning tegevusjuhiseid
- ära kasuta telefone – liinid ummistuvad
- ära lahku ilma korraldusteta oma asukohast – teel võid sattuda ohtu

Ohu lõpp

Signaali üldpikkus on 60 sekundit (ühtlane pidev heli).

Sireeniheli tähendab, et oht on möödas - kõik tavapärased tegevused on taas aktsepteeritavad.

Test

Signaali üldpikkus on 7 sekundit (ühtlane pidev heli).

Sireeniheli tähendab, et toimub hoi- atussüsteemi korraline testimine – elanikele signaal kohustuslikke tegevusi kaasa ei too.

Täiendavat infot edastatakse Vikerraadio sagedusel 104,8 MHz. Häälteadete edastamist võidakse dubleerida hoiatussüsteemi sead- mete ja mobiilsete valjuhääldite kaudu.

Linnavalitsuse teated

Pärnu Linnavalitsuse planeerimisosakond teatab, et **2. aprillist 2008 - 15. aprillini 2008** toimub **Esplanaadi tn 17** kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub Pärnu Linnavalit- suse büroohoone esimesel korrusel aadressil Suur - Sepa tn 16. tööpäeviti kella 08.00 - 16.00

31. märtsil 2008 a kell 16.00 toimub Ringi tänava, Lai tänava, Politseimaja ja Pikk tänava vahelise maa-ala detailplaneeringu ESKIIISLAHENDUST tutvustav avalik arutelu. Avaliku eskiislahenduse tutvustamine toimub Pärnu Linna- litsuse I korrusel asuvas planeeringute saalis nr 103, aadressil Suur-Sepa tn 16.

Registreeringu õigsuse kinnitamine majandustegevuse registris (MTR)

Pärnu linnas kaubandus- ja majutusteenust osutavad ettevõtjad peavad esitama Pärnu Linnavalitsuse majandusosakonnale hiljemalt **15. aprilliks 2008 kinnituse registreeringu õigsuse kohta**. Riigilõivu registreeringu õigsuse kinnitamise eest maksta ei pea.

Taotluse vormi leiab aadressilt <http://mtr.mkm.ee/default.aspx?s=vormid>, taotlus nr 18. Samas saab näha ka registreeringu andmeid.

1. mail peatatakse registreeringud, mille õigsus ei ole kinnitatud ja 6 kuu pärast, so, **1. novembril 2008 kustutatakse** registrist.

PÄRNU

Väljaandja: Pärnu Linnavalitsus
Suur-Sepa 16, Pärnu, 80098,
Telefon 444 8225

Toimetajad: Tiina Niin, Virgo Kruve

Kirjastaja: VEEBIMEES
Ajaleht ilmub üks kord kuus.

Järgmine PÄRNU: aprilli lõpus

Kojukande probleemide korral helistage 5624 8694 või kirjutage ajaleht@veebimees.ee
Selle ajalehe valmistamine maksis 1 kroon ja 48 senti.

Kutse kõigile neile, kes armastavad Eestimaad

Vanaaja eestlastele oli selge, et meie endi elukvaliteet on lahutamatus seoses meid ümbritseva looduskeskkonna tervisega. Elati loodusega ühes rütmis ja kõik eluks vajalik tuli metsadelt ja põldudelt meie ümber. Meie elustiil on võrreldes kasvõi 50 aasta taguse ajaga kõvasti muutunud – vaid üksikud meist pesevad tänasel päeval oma pesu käsitsi, liikumiseks kasutatakse autot, suurema osa toiduaineid saame poest ja vesi tuleb kraanist.

Huvitaval kombel aga lõppeb see tsiviliseeritus ja areng mõne inimese jaoks sel hetkel, kui piimapakk tühjaks saab. Selle asemel, et prügi prügilasse viia, tassib osa meist selle hoopis loodusesse. Metsäärtesse, kraavidesse, karjääridesse.

Ja seal siis see plastikkott istub. 1, 2, 3 aastat. 50 aastat. Meie moodsad materjalid teadupärast ei hävine sellisel moel, nagu hävinesid meie esiisade igapäevaelu jäägid.

Lisaks ilmselgele keskkonnanahkajule, mida selline käitumisviis põhjustab, rikutakse ühtlasi ka kõigi meie õigust puhtale loodusele ja elamisväärsle keskkonnale. Kellele meist meeldib metsas jalutades üle prüghunniku astuda?

Kodanikualgatus Teeme Ära 2008

Ettevõtmine sündis paari inimese äratundmisest, et olukord on jõudnud kriitilise piirini ja kui me praegu midagi ette ei

Talumatu korralgedus Eesti metsades. Foto Tiina Urm.

võta, on varsti hilja.

Valem on lihtne:

10 000 tonni prügi

40 000 tuhat vabatahtlikku

3. mai – üle-eestiline koristuspäev

Me ei taha takerduda süüdistamisse ja näpuga näitamisse, mis lõppkokkuvõttes kuhugi ei vii – selle asemel tahame kaasa kutsuda kõik need eestimaalased, kes tahavad elada puhtal maal ja on valmis selle jaoks midagi ka ära tegema.

Kuidas me seda teeme?

Esmalt kanname kõik prügi-

hunnikud GPS seadmeid ja spetsiaalset tarkvara kasutades Eesti kaardile ning seejärel kutsume kokku ligi 40 000 vabatahtlikku, et see üheskoos ära koristada.

Tänaseks on Teeme Ära 2008 kodanikualgatusena ühinenud juba sajad inimesed ja kümned organisatsioonid. Oleme leidnud koostööpartnereid nii riigiasutuste (Keskkonnaministeerium, Keskkonnainspektsioon, Riigimetsa Majandamise Keskus jt), mittetulundusühingute (Eesti Mittetulundusühenduste ja Sihtasutuste Liit, SA Eestimaa Looduse Fond jt) kui ka väikse-

mate ja suuremate eraettevõtete seast (Nokia, EMT, Hansapank jt).

Tule meiega kaasa ja teeme koos Eesti puhtaks! Selleks ei ole vaja teha muud, kui rääkida pereliikmete, sõprade ja töökaaslastega ja panna kokku oma koristusmeeskond. Meie veebilehel saab valida endale meelepäraste valla ning koristuspäevale registreeruda. Prügikaarti näeb ja lisainfot saab meie kodulehelt:

<http://www.teeme2008.ee>

Tiina Urm
Teeme Ära 2008 meediajuht

Kevad on käes

Kasimatu inimese kohta on loodud vana hea pilkelugu:

“Kust tuled?”- “Saunast. Esi-
mest korda käisin.”

“Kuidas oli?”- “Polnud viga.
Leidsin maika üles, oli mitu
kuud kadunud.”

“Kus ta siis oli?”- “Puhvaika
all”...

Kasimata võib olla ka linn. Vanemad inimesed on kunagisel üliisuurel kodumaal, kus rohkem juurteta inimesi elas, kasimata asulaid küllalt näinud. Üritasime pool sajandit, tänu eestlase korraarmastusele ja ka omamoodi protestile okupatsioonivõimu vastu, sealsest seltskonnast võimalikult rohkem erineda.

Nüüd, kus oleme ise oma elu peremehed, ei kõlba hooletus ammugi meie õuele. Pärnakale ei saagi suurt midagi ette heita. Kui taust oleks tühtlaselt korratu, ei torkaks see keskeltläbi sadakond kasimata krundi ja puhastusala, mis meil praegu veel on, linna enam kui 7000 kinnistu juures nii karjuaht silma.

Aeg-ajalt on meid alt vedanud ka firmad, mis hankekonkursil väljendasid tulist soovi kesklinna ja rannaala parke eeskujulikus korras hoida, aga hiljem ei riisunud korralikult lehtigi kokku.

Mõnikord võõpavad linna näole musta pintslitõmbe mittetulun-

dusühingud, mis pakendit ja vanapaberit koguvad. Hoitakse kokku veokulusid ning linna suuremate selverite juures ja mujalgi kogumiskohtades lainetab alatasa prügi.

Kõik aeda!

Tänavu on vaevakoorem tüki kergem. Lumi laiska inimest ei päästnud ja paljudeks kuudeks linna petlikult armasvalgeks ei teinud. Seetõttu oli meilgi rohkesti tööd. Aasta esimestel kuudel olime sunnitud agaralt alustama heakorraeskirja rikkumisega seotud väärtemenetlusi. Tegime neid jaanuaris 30, veebruaris 24 ja märtsis üle 20. Siiski pole igakuine hinnanguliselt väike menetluste arvu vähenemine sugugi halb märk. “Silmapaistnud” kinnistuid ja nende puhastusalasid leidsime igas linnaosas üsna mitu. Esi-kohta hooletuse alal hoiab jagamatult kinnistu Tallinna mnt 12 kasutaja, kelle suhtes tuli kolme kuu jooksul alustada neli väärtemenetlust.

Taas veendusime, et mitu omanikku on hooletumad kui üks. Nii pole suutnud korda hoida Rohu tn 60 viis omanikku, Supeluse tn 14 kolm omanikku jne.

Kontroll toimib

Hooldamata hoonete omanikelt nõuame jätkuvalt kinnistu ja

puhastusala korrashoidu. Koos Pärnu tuleohutusbüroo ametnikega hoiame jätkuvalt silma peal 42-l inimitühjal majal, et teada, kas need on ikka tühjad. Koos kevadsooja saabumise ja kõdu kuivamisega lisandub sellistele kruntidele veelgi tuleoht.

Koputame südamele nendele Pärnu majaanikele, kes ise elavad mujal – aprill kutsub jälle Pärnusse. Talvejärgselt on krundid ja puhastusalad vaja korda teha ning neil, kes pole veel oma kinnistule hooldajat leidnud, ka see asi korda ajada. Omaniku isiklikust kohalolekust paaril suvekuul ja mõni kord muul ajal Pärnule ei piisa.

Hoovid korda!

Osaleme vabatahtlikult projektis “Hoovid korda”. Tegemist on väga soliidse ettevõtmisega, kus Pärnu Linnavalitsus on 2 miljoni krooniga heakorraloojatele suureks abiks. Meie ülesanne on jälgida, et tänavalt nähtavad siseõued tõesti korras oleks.

Külalised rõhutavad, et Pärnu meelitab neid oma sümpaatse aed- ja pargilinna vaikselt aja-loomõngulise miljööga. Meie eesmärk ongi aidata neil leida siin seda, mida nad otsima tulid. Mitte prügi, risu ja autovrakke. Pilguheit tänavate teekattetele toob meelele kibeda tõdemuse,

et teemeister on juba mullu remonditööd tänavusse ajagraafikusse libistanud. Suhteliselt mahe talv poleks omal jõul kuidagi suutnud nii palju asfaldiauke tekitada.

Munitsipaalpolitseinikud on saanud ülesande kaardistada teede ja tänavate seisundit, et koostada vastavate meetmete, ja ka Pärnu teedevõrgu arengukava jaoks vajalik andmebaas.

Kevadine ülevaatus

Selgituseks: üle ei vaadata kinnistuomanikke, vaid nende töövõilja. Ja mis parata, seame üles ka suvised “sihtmärgid” – kes kevadel elamist korda ei tee, sellelt on raske lootust suvist muruniitmisest ja -rehitsemist.

Jätkuvalt palume elanike abi, et lohakad ja üksikõiksed krundikasutajad tõsiselt jutujamamisele kutsuda. Teadetes palume anda korratu puhastusala aadress ning olukorra täpsem kirjeldus. Fotosid pole vaja teha.

Headele abilistele meenutame asjaolu, et anonüümseid teateid me vastu ei võta. Samas peame avaldaja nime ja rekvisiidi kasutamisel isikuandmete kaitse seadusest rangelt, teataja huviseid austades, kinni.

Kalju Hook
Pärnu munitsipaalpolitsei
registripidaja

Kulu põletamine on keelatud

Lume sulamisest sügisvihmadeni on kulu põletamine keelatud. Samuti ei tohi metsas ja põõsastikus ning tuldvõtva taimestikuga kaetud alal lõket teha.

Kui varasemalt oli kahe nädala jooksul pärast lume sulamist lubatud kulu põletada, siis alates möödunud aastast on see täiesti keelatud. Sellise regulatsiooni on tinginud inimeste arutu käitumine, kus maa niitmise asemel pisteti heinapõld kevadel hoopis põlema.

Üks kurioossemaid näiteid kulutulekahju tagajärjest on pärit ülemöödunud aastast Saaremaalt, kus Üru külas põlesid maha pooled majad, kokku 2 elumaja ja 6 kõrvalhoonet. Tuli levis naaberkülalt Üru küalani mööda elektriliinialust kuluheina.

Lisaks mahapõlenud hoonetele saavad kulutulekahjudes inimesed tervisekahjustusi. Ülemöödunud aastal hukkus Eestis kulupõlengutes neli inimest, möödunud aastal leiti kulupõlengu alalt üks hukkunud inimene

Suur osa igakevadistest loodustulekahjudest saab alguse käestlänud prahilõketest. Enamasti on tule laiali kandumise põhjuseks ootamatu tuuleil, mis viib sädemed kulusse või on lõke hoopiski järelevalveta jäetud.

Lõket tohib teha ainult tuulevaikse ilmaga taimestikust puhastatud pinnasel, kus tule levik on piiratud. Lõke peab paiknema eemal hoonetest ja tuldvõtivatest materjalidest. Pärast tule tegemist tuleb lõkkekoht veega üle valada, juhuslikult võib kuumale lõkkeasemele sattuda tuldvõttev materjal ning tuul leegi uuesti lõkkele puhuda.

Enne prahi põletama asumist peab selgeks tegema omavalitsuses kehtivad heakorraleeglid, sest kohalik omavalitsus võib heakorraeskirjaga oma territooriumil lõkke tegemise üldse ära keelata.

Ka need, kes ise lõket ei tee, peaksid tule leviku vältimiseks oma hoovi niitmise ja riisumisega korras hoidma, et vältida kusagilt kusagilt mujalt alguse saanud tulekahju jõudmist hooneteni.

- Tuld tohib teha ainult tuulevaikse ilmaga. Tuul võib sädemed kanda mitmesaja meetri kaugusele.
- Lõke peab asuma vähemalt 15 m kaugusel hoonest või põlevmaterjalist ja 30 m kaugusel metsast.
- Lõkke tegijal peavad kaasas olema esmased tulekustutusvahendid (luud või oksad tule materdamiseks, paar ämbrit vett).
- Tuld ei tohi valveta jätta ega lahkuda enne, kui tuli on kustunud või kustutatud.
- Pärast tule tegemist tuleb lõkkekoht veega üle valada. Sädemed on väga elujõulised ning võivad põlengu põhjustada ka päev pärast tule tegemist.
- Kui lõkketuli on kontrolli alt väljunud, helista kohe hädaabinumbri 112 ja kutsu abi ning asu siis ise võimalusel tuld kustutama. Ise kohe kustutama asudes võib siiski juhtuda, et oma jõud põlengust üle ei käi ja ikkagi on vaja abi kutsuda. Mida kauem kustutustööde algus viibib, seda suuremale alale põleng levib.
- Kulupõletamise keelust üleastujaid ootab rahaträlv kuni 18 000 krooni, tulekahju põhjustajal tuleb tasuda ka tekitatud kahju.

Kulupõlengu kustutamine. Foto Sirle Matt.

Tulekahju võib looduses põhjustada:

- kulu põletamine
- lõke
- grillahjust lenduv säde
- mootorsõidukist lenduv säde
- suitsukoni
- elektriliinist lenduv säde
- päikesekiiri koondav klaasikild
- pikselöök

Sirle Matt
Lääne-Eesti Päästkeskuse avalike suhete büroo juhataja

Mu isamaa armas...

“... kus sündinud ma,
sind armastan ma järjest
ja kiidan lauluga.”
M. Körber

Ja kiidan tantsuga ka. Jah, tantsuga, sest tulemas on Pärnumaa noorte ja laste tantsupidu, mille motoks on laulumäng “Mu isamaa armas”. Ei ole vist raske aimata, et tantsupidu on pühendatud Eesti Vabariigi 90. aastapäevale.

Ettevalmistused peo korralduseks on kestnud eelmise aasta sügisest. Registreerumine osavõtuks oli väga aktiivne, mis ühelt poolt näitab meie tantsupidude traditsiooni jätkusuutlikust, kuid teiselt poolt nõuab tantsupeo korraldajatel, lavastajatel ja tantsuõpetajatel suurt tööd ja vastutust.

Nimelt valmistuvad tantsupeoks 9 maakonna lasteaija- ja 12 linna lasteaiarühma, 8 rühma I klassidest, 6 rühma II klassidest, 5 rühma III klassidest, 8 rühma IV-VI klassidest, 4 rühma VII-IX klassidest, 4 X-XII klassi rühma, 3 neidude rühma.

Traditsiooniliselt esineb tantsupeol 6 väikeste ja 4 suurte võimleja rühma. Oma etteastega esinevad ka 2 vene rühma. Seega osaleb tantsupeol kokku 71 rühma 1 110 tantsija-võimlejaga.

Eestlastelt eestlastele

Repertuaari valikul lähtuti sellest, et see oleks Eestimaal kasvatuile omane ja lähedane. Näiteks tantsivad nooremad Eesti laulumänge „Toa teeks ma endal tamme alla“ ja „Kungla rahvas“, vanemad Pärnumaalt pärit tants „Kalamees“ ja „Vändra polka“.

Unustatud pole ka autoriloomingut. Neid tantsivad Diana Otsingu „Mina tahan tantsu lüüa“ ning C-rühmade esituses tuleb esmaettekandele Henn Tiiveli „Rannal“. Näha saab ka noormeeste tantsu „Oh neid poisil!“.

Väikeste võimleja vahendiks on seekord pallid ja ettekandmisele tuleb Reet Parindi „Päikesepallide kava“. Suurte võimleja etteasteks on aga solistidele ja taustavõimlejatele seatud Margit Schmidt lindikava.

Kogu Pärnumaa on haaratud

Peol mängivad tantsudele saatets ansambel „Pärnu Läte“ Reine Niini juhatusel, laulavad väikesed laululapsed Margit Kitse juhendamisel ja Pärnu Kunstide Maja ansambel „Cantelo“ Tiit Ermi juhatusel ning lauljad Anne Uusna õpetusel.

Tantsupeol esititava seavad lavaküpseks rühmaliikide üldjuhid Regina Karlep, Tiiu Pärnits, Ulla Helin, Tiina Laidla, Rita Mändla, Jekaterina Pöldots, Henn Tiivel, Reet Parind, Margit Schmidt ja Jelena Vaganova.

Peo kujundajaks on Tiina Tõnismäe, lavastuse seob tervikuks Aire Koop, korraldusjuht on Pärnumaa rahvakultuuri spetsialist Jekaterina Pöldots ja kunstiline juht Tiiu Pärnits.

Pärnu laste ja noorte tantsupidu toimub 27. aprillil 2008 kell 17.00 Pärnu Kontserdimajas.

“Oh öitse veel kaua
mu isade maa,
see maa, kus palju vaprust
ja vaimuvara ka.”
M. Körber

Tiiu Pärnits
Pärnu laste ja noorte tantsupeo kunstiline juht

Pärnu kuurordi tänapäev

Tänavu kuurordi 170. aastapäeva tähistav Pärnu on nende aastakümnete jooksul koos siin puhanud ja kosunud turistidega läbinud põneva tee. Alates aastast 1838, kui avati Pärnu esimene supelasutus ning avastati Pärnu lahevee ravitoime, läbi aastate, kui päeval mängis rannas džässorkester; päikeseloojangul peeti kokteilipidusid, promeneeriti ja valiti rannakuningannasid, kuni ajani, kui linn meelitas kohale järjest rohkem välituriste ning kuurortlinna lipulaevad on enda kõrvale saanud moodsad spaaja konverentsihotellid.

Juubelimärk “Kuurort 170”

Valminud juubelimärk “Pärnu kuurort 170” püüab selle aja kokku võtta ning jätta Pärnu kui puhkuse- ja terviselinna mälusoppi igatühele, kelle pilk sellel peatub. Kunstnik Vello Paluoja sooviks oli luua märk, mis oleks selge ja jääks meelde. “See pole kindlasti kõige kaasaegsem lahendus,” ütles Paluoja. “See on pisut ajalukku vaatav märk.”

Samuti “Pärnu kuurort 160” märgi autoriks olnud Paluoja soov oli seegi, et märgid moodustaksid ühe “perekonna”. Sama autori käekiri on mõlema puhul äratuntav, ehkki kümne aasta tagune märk on kalligraafilisem. “Värvid – sinine ja valge – olid mereläheduse väljatoomiseks loogiline valik,” selgitas Paluoja. “Mudaravila kasutamine samuti, see on kõigile väga tuttav ja äratuntav sümbol.”

Mida võidab aga kuurortlinnas Pärnus elamisest pärnakas? Kunagise kuurordi südame mudaravila kõrval püsivad ja arenevad sellised sanatooriumikuningad nagu Tervis, Estonia, Sõprus. Tänapäeval on hotellide lisaväärtuseks peetud veekeskust.

Üks selliseid hotelle Pärnus on Strand SPA & Konverentsihotell. 15 aastat hotellina tegutsenud ettevõtte ei paku mitte ainult külalistele, vaid ka pärnakale võimalust nautida sauna- ja veemõnusi.

Strandi spaa rajas teed

Kuus aastat tagasi tillukest hotellispaad avades oli Strand omamoodi teerajaja linnas, mille veega seotud protseduuride

ajalugu on muljetavaldavalt pikk. Kuid Strand pole sugugi mitte vaid linna külalistele ning äriinimestele, kes pikkade tööpäevade lõpuks pisut lõõgastust leida tahavad.

Strandi spaa on küll väike, kuid see-eest privaatust pakkuv ja rahulik oas. Paljud linlased on juba leidnud tee jõusaali või sauna ning basseini pärast tervisejooksu mere ääres. Ilukeskuse hoolitsusi ja massaaže proovivad julgelt nii Pärnu naised kui mehed.

“Meil on üsna palju püsikliente, kes just neid väärtusi hindavad,” lausus tegevdirektor Aime Vilgas. Nüüd on vaja spaad värskendada ja täiustada mõne atraktsiooni lisamisega, see on lähiaja plaan.

Kuid juba praegu pakutakse koos ilukeskusega Dione lõõgastusvõimalust pärnakatele, kes saavad proovida omal nahal kõike, alustades klassikalisest massaažist ja lõpetades iidsest Ayurvedast pärineva soy-soy kehahoolitusega, mis põhineb looduslikel ainetel nagu soja, riis, linnas ja naturaalne kohv. Eriline Gommy massaaž annab sellele kõigele erakordselt tugeva efekti ja tugevdab lihaskude sügavamalt. Dione soy-soy hooldused on ainulaadsed Pärnus ning usumatult tõhusad pinguldajad ning kehakaalu vähendajad. Tundub esmapilgul võimatu, mis kogenud massööri käte all poolteise tunniga juhtuda võib.

Kuid uuendustele avatud ilukeskus pole unustanud ka Eestile traditsioonilisemaid ilu-protseduure nagu näiteks turba kehahoolitus. Üks on selge: kuurortlinna elanikel on kades-tamisväärtus võimalus testida ilu- ja terviseprotseduure, mille nautimiseks peab enamik inimesi ette võtma mitmesaja või -tuhande kilomeetri pikkuse teekonna.

Tervis ja Tervise Paradiis

Juba üle 35 aasta Pärnus kuurortravi pakkunud Eesti suurim spaa sanatoorium Tervis on kujunenud eestlaste jaoks sanatooriumi sünonüümiks. Tervise kõrval võidab juba mitu aastat südameid spaahotell ja veekeskus Tervise Paradiis. Hiiiglaslik maja, kus koridoride kaupa massaažitube, veeprot-

Tähtsündmusi kuurordi juubeliaasta raames

2. aprill Vana-Pärnu linnuvaatlustorni avamine
märts-mai Pärnu kuurordi näitus erinevates Eesti linnades (28. märtsil avati näitus Kuressaares, 18. aprillil avatakse Haapsalus, mais ja juunis liigub näitus Tartusse ja Narva ning on ülejäänud suvekuudel külastajatele avatud Pärnus)
märts-oktoober kuurordi fotokonkurss
aprill-mai Pärnu suveniiri ideekonkurss
aprill linnarahva koristustalgud Pärnu rannas
juuni-august *Tour de Kuurort* – Pärnumaa jalgrattamarsruute tutvustav marsruudikaart, mida jagatakse Pärnu Turismiinfokeskuses
1. juuni „Laulge kaasa“ avatüritus SPA Sõprus aias
21. juuni Pärnu suvehooaja avamine
7. august liivaskulptuuride konkurss Pärnu rannas
september-oktoober Pärnu kuurort 170 laste kunstikonkurss
22. oktoober-15. november kuurordi fotokonkurssi parimate tööde eksponeerimine „Pärnumaa foto 2008“ raames
21. november Pärnu kuurort 170 laste kunstikonkurssi näituse avamine ja parimate autasustamine
sügis 2008 kuurordiaasta juubeliaamatu pidulik esitlus

Rohkem infot Pärnu kui kuurortlinna kohta leiab aadressilt www.visitparnu.com

seduuride ruume ning vabaajakeskus, mis koosneb Eesti ühest paremast spaa- ja saunakeskusest ning spordikeskusest, on vähemalt väljast tuttav igale pärnakale.

Teenuste nimekiri paneb pea ringi käima isegi kogenud spaapuhkajal. Valida saab rohkem kui 70 ravi- ja protseduuri, uuringu ja lõõgastuse vahel. Arusaadav, miks välismaalased ja mittepärnakad võimalusel end terveks nädalaks siia sisse seavad. Pärnakatel on privileeg seda kõike nautida aga 365 päeva aastas. Tervisesse tasub proovima minna kõiki veega seotud protseduure, näiteks pärli-ürdivanne, mis vastavalt valitud ürtidele kujuneb kas mõnusaks lõõgastuseks enne rahulikku und või veel mõnusamaks energiat andvaks vanniks.

Klassikapärilid Tervises

Veelalune duššmassaaž on põnev kogemus ja kasulik, kui olete ette võtnud otsustava lahingu tselluliidiga. Mõnulete soojas vannis, protseduuritegija masseerib voolikust tuleva veega üle kogu keha. Ja ehkki massaaž on tugevam kui ükskõik milline käsitsi tehtav, pole sekundikski valus.

Topeltkasulik on muidugi vees sporti teha, ehkki see nõuab pisut suuremat pingutust kui lihtsalt vannis mõnulemine. Tähtejõuliste inimeste jaoks on Tervises vesivõimlemistunnid, suur ujumisebassein ja jõusaal, mis kõik ootavad puhkajate

kõrval linlasi.

Ja muidugi kõige klassikalise massaaži, milles Tervisele naljalt väärilist vastast ei leia. Kes terveks tunniks või poolteiseks aega või võimalust ei leia, võib ainult veerandtunniks massaaži- ja uuele pikali visata – pinged, mured ja stress hakkavad vähenema juba sekunditega.

Paradiis julgeb uega katsetada

Neli aastat tagasi avas Pärnu ranna rajoonis ukseid Tervise Paradiis, mille hotell sai hiljuti neli tärni. Pärnakatele on sellest majast tuntuim osa veepark. Kui tunnete, et hakkate seal tundide kaupa hullamiseks pisut vanaks jääma, on õige aeg avastada maja teine pool.

Kui teil on julgust kõikidest liutorudest alla lasta, leiate endas kindlasti ka julgust proovida hooldust iseseojuvava mudaga. Kõlab pisut kõhedusttekitavalt, kuid lähemal uurimisel osutub väga mõnusaks ja toredaks. Eriti juhul, kui lasete muda oma seljale soojenema panna. Paradiisis ei saa siidiseks mitte ainult selga, pistke käed ja/või jalad kuuma parafiini sisse või proovige mõnda supersalendavat-silendavat hooldust. Kes ütles, et ilu nõuab ohvreid? Ilmselgelt polnud see inimene kunagi külastanud Tervist ega Tervise Paradiisi. Jätkub ajalehe PÄRNU aprillinumbris.

Silvia Pärmann
vabakutseline ajakirjanik

Vana-Pärnus avatakse linnuvaatlustorn

Pärnu Linnavalitsus koostöös MTÜ Pärnumaa Õpilasmalevaga on aastaid hooldanud ja niitnud Vana-Pärnu rannaala. 1998. aastal osales Pärnu Linnavalitsus PHARE projektis, kus ühes Pärnumaa Linnuklubiga Buteo märgiti kaardile kõik Pärnu rannaalal pesitsevad linnuliigid ja pesad. Rannaniitude atraktiivsema kasutamise eesmärgil otsustati püstitada Pärnu linna Vana-Pärnu randa linnuvaatlustorn. See asub jõe ja mere piiril muuli kõrval. Just sellelt kohalt on võimalik vaadelda linde nii rannaroostikus, niidul kui ka merel.

Linnuvaatlustorni avamine toimub 2. aprillil Vana-Pärnus, kus on võimalus kohapeal ka ise linde vaadelda. Avamisele eelneb seminar teemal: Pärnu looduskaitse ja linnuvaatlus. Käsitletakse üldisemalt looduskaitsealaseid väärtusi Pärnu linnas, lindude uurimist ning antakse läbi pildi ülevaade Pärnumaa lindudest ja linnuelamusest.

Käesoleva üritusega tähistame ühtlasi Pärnu kui kuurortlinna 170. aastapäeva ja Pärnumaa Linnuklubi Buteo 30. juubeliaastat.

Tõiv Jõul
Pärnu Linnavalitsuse turismi vanemspetsialist

Peagi valmiv linnutorn. Foto: Indrek Aija

Üheksakümne aasta eest

Meie vabariigi aastapäeva eel ja ümber on ikka ja jälle kirjeldatud Iseseisvusmanifesti väljakuulutamist Pärnus 23. veebruaril 1918. a. ning selle ajaloolise tähtsündmuse kangelas. Seekord püüame lugeja silme ette manada paar pildikest neist aegadest, mille keskmes on küsimus Pärnu mitmepalgelise kogukonna saatusest aja keeristormides, lavastajaks ajalooline paratamatus ise.

Eellugu

1913. a. oli Pärnus ümmarguselt 22 300 elanikku, nendest 55,5 % olid eestlased, 21,4 % sakslased ning pisut üle 11 % venelased. Linna majanduses ringles peamiselt saksa kapital, jõukamad eestlased olid Pärnus alles koondumas ja pead tõstmas. Sellises situatsioonis tabas Pärnut esimene maailmasõda.

Pärast tsaarivõimu kukutamist liideti eestlaste alad üheks kubermanguks, valimistel kaotati varanduslik tsensus ja 1917. a. sai Pärnus linnapea toolile esimene eestlane – vandeadvokaat Jaan Leesment.

Euroopat vapustavad sündmused puudutasid valusasti ka Baltimaade saksa kogukonda: Vene-Saksa relvakonflikti puhkemise järel küüditati Siberisse aadel- ja vaimulikkonna aktiivsemad esindajad, nende hulgas Pärnu pikaajaline linnapea O. Brackmann abikaasaga.

Enamlaste võimuletulekul tabas sakslasi järjekordne vapustus – 1918. a. jaanuaris kuulutati balti-saksa mõisnikud lindpriiks, algasid nende arreteerimised ja väljasaatmised.

Esimene pilt

Eelnev. 1918. a. veebruaris kuulutati Endla teatri rõdul

Iseseisvusmanifesti pühalikku sõnumit ning moodustati Eesti Ajutine Valitsus. Enamlased olid alles lahkumas, kui 25. veebruaril ilmusid Tallinna ja Pärnu tänavatele saksa okupatsiooniväed.

Omaavalitsuste etteotsa pandi tagasi küll kohalikud balti-sakslased, kuid kogu kõrgem võim jäi saksa sõjaväe kätte. Taas sai Pärnu bürgermeistriks Siberist naasnud O. Brackmann.

Eesti riik aga oli esiotsa ainult nimi ning keegi ei teadnud, kas see riik kunagi ka reaalselt teoks saab. Veel vähem oskas saksa kogukond arvata, mis neid selles veel olematus riigis võiks ees oodata.

3. märtsil kirjutati Brest-Litovskis alla Saksa-Vene rahule, mille põhjal Eesti ja Liivimaa üle pidi säilima Venemaa suveräniteet. Eestlaste ja sakslaste vahekorrad muutusid päev-päevalt teravamaks.

18. märtsil 1918. a. kogunes nõu pidama grupp Pärnu linna ja maakonna saksa daame, et arutada baltisakslaste tuleviku-väljavaateid pidevalt muutuvast sõjalis-poliitilises olukorras. Nimetatud kuupäevaga märgistatud telegramm Saksa keisrinnale annab tunnistust saksa seltskonnas valitsenud meeoludest ja hirmudest.

Telegrammis paluti keisrinnat olla balti-saksa emade ja laste eeskõnelejaks keisri juures ja aidata kaasa Baltikumi vastuvõtmisele Saksa riigi koosseisu. Tekstis rõhutatakse mõtet, et ainult täielik ühineamine Saksamaaga kindlustab Balti noorsoo tõelise arengu ja parandab need haavad, mille terror löi saksa keele ja koolide

keelamisega.

Telegramm lõpeb sooviga, et baltlastele, kellel praegu on ainult kodumaa, annaks keiser ka isamaa. Allkirjaks: Teie Majesteedile järgitult truud Pärnu linna ja maakonna naiste ja emade esindajad.

Magistraadi nimel saatis Saksa keisrile tänu ka bürgermeister O. Brackmann. See on lühike ning asjalik telegramm, milles avaldati tänu, et 25. veebruaril vabastasid Saksa väed Pärnu linna ohjeldamatu türannia alt ning sajad pikuse tööga loodud väärtused lõpliku hävitamise ohust.

Bürgermeistri telegrammis ei ole viiteid Saksamaaga ühinemisele. Keisri peakorterist vastati mõlemale telegrammile ning tekstid avaldati ajalehes Pernausche Zeitung.

Teine pilt

Eelnev. Mõõdunud on ümmarguselt kaheksa kuud. Ajalugu on teinud jälle kiirkäiku: 12. aprillil pöördub Riias kokku tulnud baltisakslaste Maapäev ehk Landesrat Saksa keisri poole palvega ühendada Baltimaad üheks Balti hertsogiriigiks.

22. septembril tunnustab Wilhelm II hertsogiriiki ning 5. novembril kuulutatakse see ametlikult välja. Balti Hertsogiriigi Regentnõukogu etteotsa valitakse Audru parun Adolf Pilar von Pilchau. Tema algatusel on juba eelnevalt hakatud formeerima hertsogiriigi relvajõudusid ehk maaväge – Landeswehr.

9. novembril loobub Wilhelm II troonist ja 13. novembril tühistab Nõukogude Venemaa Bresti rahulepingu ning suunab püüsi-

tikud lääne poole. 19. novembril annab Saksamaa peavolinik Winnig võimu Eesti territooriumil üle Eesti Ajutisele Valitsusele. 28. novembril langeb Narva Punaarmee kätte. Algab Vabadussõda.

29. novembril tuli Pärnu Raekojas pärast Saksa okupatsiooni esimest korda kokku 1917. a. valitud eestlaste enamusega linnavolikogu. Koosolekust andsid ülevaate nii eesti- kui saksakeelsed Pärnus ilmunud ajalehed. Kohal oli 46 linnavolinikku, juhatas volikogu esimees Johan Pajo, kes tõdes, et veel mõõdunud aastal töötasid kõik erakonnad, k.a sakslased, ühiselt.

Siis tulid enamlased, kes ei tunnistanud linnaasutusi, vaid seadsid oma erakonna valitsuse sisse. Veebruaris saabunud Saksa okupatsiooniväed ei tunnistanud samuti valitud linnaasutusi, vaid võtsid linnavalitsuse üle. Üksikuid eestlasi küll kutsuti linnavalitsusse, ent need ei nõustunud. Kõneleja lõpetas teatega, et omavalitsusasutused võetakse jälle üle ning tegi ettepaneku saata Eesti Ajutisele Valitsusele tervitustelegramm.

Selle üleskutse peale teatas Saksa fraktsiooni esindaja von Böhlingk, et sakslased ühes ei hääleta, kuna vähemusrahvuste kaitses pole senini midagi ette võetud. Tema avaldus kutsus omakorda esile pahameelepurske sakslaste käes vängis olnud Hugo Kuusnerilt, kes süüdistas Saksa fraktsiooni Ajutisele Valitsusele vastu töötamises...

Linnapea Jaan Leesment andis ülevaate olukorrast: linnakassas raha pole, leiba jagub ainult viieks päevaks pool naela inimesele, linn on okupatsioo-

ni läbi raskesti kannatanud. „Enamlased läksid siit ära ja linnavalitsuse vara jäi kohale. Sakste valitsuse järele otsi isegi linnavolikogu toole ja muud kraami, kust leiad...“ lisab tavaliselt nii rahulik ja soliidne linnapea nõrdinult.

Ajalookäik oli tõstnud ühe kogukonna kaks osapoolt vaenlastena teineteise vastu. Seda kinnitas ka uue linnavalitsuse koosseisu valimine: sakslased ei saanud selles ühtki kohta, vastaspoole kandidaatide poolt kätt ei tõstetud. Tervitustelegramm Ajutisele Valitsusele muidugi saadeti, uueks linnapeaks valiti Hugo Kuusner.

Siiski vaatasid koduse vastasseisu mõlemad osapooled ühes küsimuses samas suunas. See oli ühine vaenlane – punane Venemaa, mille vaenuvägi seisis Eestimaa värvate taga. Just sama 29. novembri päeval kuulutas Ajutine Valitsus välja sundmobilisatsiooni ning püüsi alla kutsuti 21-24-aastased noormehed. Eestlastega kõrvuti läksid pealtungijatele vastu ka Saksa emade pojad.

Lõpetuseks

Aeg kustutas paljud hirmud ja parandas mõnegi haava. Sakslaste kartus tõrjutuse ees ega ka eestlaste mure Saksa kogukonna vaenuliku vastutöötamise pärast ei leidnud Eesti Vabariigis kinnitust. Juba järgnevatel linnavolikogu valimistel sai Pärnu sakslaskond nimetamisväärse arvu kohti ning säilitas oma olulisuse linnamajanduses.

Ühest ajakirja Akadeemia 1937. a. numbrist võib lugeda, et 2/3 Eesti aktsiakapitalist kuulus sakslastele ja juutidele ning hoiatati, et rahva säilimine ning

iive tagatakse ainult rahvusliku majanduse vahendite najal. Tollane ajakirjandus kinnitab, et kui oligi pingeid, siis peamiselt Saksa kogukonnas eneses, kuna noorem põlvkond seadis esikohale koostöö ja lojaalsuse Eesti riigile. Aadli esindajad soovisid aga jääda truuks saksa rahvusele ja juhtida Saksa kulturomavalitsuse kaudu kõiki sakslaste tegemisi.

Kõrvalepõikena on kena meelde tuletada, et sõjaeelsest Eestist peeti rahvusvahelisel tasandil väga sallivaks ja avatud riigiks. Kui Eesti esindaja kandis 1937. a. Rahvaste Liidus ette, et iseseisvusaastate vältel on Eesti kodakondsuse saanud 20 tuhat võõramaalast, siis seda esiotsa ei usutud, pärast kutsus fakt esile lugupidava imetluse.

Ja lõpu lõpetuseks

19. oktoobril 1939. a. kogunes Pärnu sadamas seisva valge laeva pardale peaaegu kogu Pärnu sakslaskond, et Hitleri kutsel ja paratamatuse sunnil minna vastu tundmatule saatusele. Paljude lahkujate ja saatjate silmad olid pisarais. Ajalehed kirjutasid, et poodidest osteti kokku kõik kohvrud ja... president Pätsi pildid.

Müüjate küsimusele, milleks pildid, vastatud, et mälestuseks suurest riigimehest. Kui laev hakkas liikuma, kostis komandosilla valjuhääldist Eesti hümn ning pardalolijad paljastasid pea. Kaist eemalduva laeva dekilt kostis viimasena vali hõige „Elagu Eesti“. See olivat olnud linnavalitsuse endine pearaamatupidaja E. Dill...

Hilja Treuberg
Pärnu Linnakodaniku Maja perenaine

Raeteater jätkab

Paar korda aastas ilmuvad Pärnu Linnakodaniku Maja aknale teadaanded, et Pärnu Raeteater näitab elavaid pilte kodulinna minevikuloost. Kodanikumaja „stampkülastajad“ juba teavad, et tegu pole päristeatriga ning esinejateks on peamiselt linnaametnikud.

Mõte teha ühest dokumendist elav stseen sündis pooljuhuslikult. Nimelt kodanikumaja väljapanekute tutvustamise käigus tuleb vahel jutuks ka hansaaegne Pärnu, ning on hea lugeda katkeid Vana-Pärnu kodanikumäärusest ja päruseraamatust.

Mõlemad sisaldavad nõnda huvitavaid ja mahlakaid tekste, et maalivad silme ette kunagise elu-olu keskaegses linnas. Mõte sai teoks 2006. aasta kodanikumäärusest ja pidi jääma ühe-

kordseks ettevõtmiseks. Aga külastajate heatahtlik huvi ning innustamine andis tõuke jätkata linna ajaloo tutvustamist elavate jutustuste vormis.

Tänaseks oleme teinud juttu keskaegsest Vana-Pärnust, purjelaev Georgist, Kuusnerist ja Vabariigi sünnist. Hiljuti andis Raeteater neli etendust Pärnu Eesti ja Saksa kogukondade omavahelistest suhetest 90 aastat tagasi.

Huvi Raeteatri tegevuse vastu on viinud mõtted 170-aastase Pärnu kuurordi teemadele... Igatahes Raeteater jätkab. Uusi kohtumisi linnakodaniku majas!

Hilja Treuberg
Pärnu Linnakodaniku Maja perenaine

Foto: Ene Kussmanh

Elavad pildid 90 aasta tagustest Pärnu sündmustest. Ümber on kehastunud nii linnakodanikud, ametnikud kui ka kutselised näitlejad. Ülalt vasakult: Indrek Aija, Simmo Saar, Raido Keskküla, Rauno Siinamaa, Delia Reimann, Karri Tiigisoone, Lauri Mihkels, Aivo Paulberg, Anu Juurma-Saks ja Marko Laanepõld; alt vasakult: Hilja Treuberg, Ada Kraak, Anneli Erm, Maria Sarapuu, Hanno Saks ja Meelis Sarv.

Kultuuriühingute- ja keskuste rahaeraldised

Kultuuriühingute tegevustoetust eraldatakse üks kord aastas kindla summana, mille arvutamisel lähtutakse rahvastikuregistri andmetest Pärnu linnas elavate inimeste kohta.

Tegevustoetus arvestab

- kollektiivide kõrget kunstilist taset (esinduskollektiive kokku 6);
- harrastuskollektiivi osalemist laulu- ja tantsupeol (kokku 19);
- kollektiivide võimet säilitada järjepidevus nooremate liikmete kaasamise teel.

Saavutustoetuse saajad valib taotlejate hulgast Pärnu kultuuri ekspertkomisjon eelkõige kollektiivi eelmise kalendriaasta kunstiliste saavutuste põhjal.

Määr arvestuslikult alusest 2000.-	Osaleja vanus aastates	6 - 29	30 - 59	60 ...
100%	Pearaha määr	100%	60%	50%
85%	Esinduskollektiiv (E)	2 000	1 200	1 000
50%	Laulu- ja tantsupeokollektiiv (LT)	1 700	1 020	850
	Harrastuskollektiiv	1 000	600	500

Saavutustoetust eraldatakse 2008. aastal kokku 18 504 krooni.

KULTUURIÜHINGUTE TEGEVUSTOETUSED 2008

1. MTÜ Kultuuriselts Culture – kokku 73 125 krooni

(E) Neidude koori Argentum Vox tegevustoetus 33 200 krooni
(LT) Mudilaskoori Culture tegevustoetus 12 920 krooni
Vokaalsolistide ringi Culture tegevustoetus 8 600 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

2. MTÜ Rahvatantsuansambel Kajakas – kokku 74 905 krooni

(E) Kajakas segarühma tegevustoetus 27 600 krooni
(LT) Kajakas vilistlasrühma tegevustoetus 13 600 krooni
(LT) Kajakas naisrühma tegevustoetus 15 300 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

3. MTÜ Lauluselts Endla – kokku 63 605 krooni

(E) Segakoori Endla tegevustoetus 45 200 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

4. MTÜ Pärnumaa Rahvakultuuri Keskseks – kokku 68 005 krooni

(E) Pärnu Noorte Puhkpilliorkestri tegevustoetus 49 600 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

5. MTÜ Pärnu Kammerkoor – kokku 68 805 krooni

(E) Pärnu Kammerkoori tegevustoetus 50 400 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

6. MTÜ Pärnu Kaasaegse Tantsu Ühing – 7 200 krooni

(E) Erki Studio tegevustoetus

7. MTÜ Lauluklubi Mihkel – 20 060 krooni

(LT) M. Lüdigi nimelise meeskoori tegevustoetus

8. MTÜ Naislauluselts Linda – 20 740 krooni

(LT) Naiskoori Linda tegevustoetus

9. MTÜ Lauluselts Kuldne Kungla – 29 920 krooni

(LT) Segakoori Kungla tegevustoetus

10. MTÜ Pärnu Lauluselts Leelo – 37 400 krooni

(LT) Naiskoori Leelo tegevustoetus

11. MTÜ Pärnumaa Poistelauluselts KA-O-KA – kokku 22 500 krooni

(LT) Poistekoori KA-O-KA tegevustoetus 17 000 krooni
ESPÜ Meeskoori tegevustoetus 5 500 krooni

12. MTÜ Pärnu Ingerisoomlaste Kultuuriselts – kokku 23 710 krooni

(LT) Pererühma Auto tegevustoetus 9 010 krooni
Folkloorirühma Mummot tegevustoetus 5 100 krooni
Trio Ööbikud tegevustoetus 1 500 krooni
Folkloorirühma Kullero tegevustoetus 8 100 krooni

13. MTÜ Rahvakultuuri Selts Kajakas – 22 270 krooni

(LT) Seltsi Kajakas segarühma tegevustoetus

14. MTÜ Rahvatantsuselts Kaera-Jaan – 10 880 krooni

(LT) Folkloorirühma Kaera-Jaan tegevustoetus

15. MTÜ Pärnu Poistelaulu stuudio – 44 200 krooni

(LT) Pärnu Noorte Meeskoori tegevustoetus

16. MTÜ Rahvatantsu-, rahvamuusika- ja käsitööselts Kägara – kokku 31 790 krooni

(LT) Rahvatantsurühma Kägara tegevustoetus 24 990 krooni
(LT) Ansambli Kägara tegevustoetus 6 800 krooni

17. MTÜ Rahvakultuuriselts Kirmas – 21 420 krooni

(LT) Folkloorirühma Kirmas tegevustoetus

18. MTÜ Selts Raeküla – 5 440 krooni

(LT) Folkloorirühma Pernu Läte tegevustoetus

19. MTÜ Selts Raeküla – kokku 15 700 krooni

Vokaalansambli Ötekse tegevustoetus 600 krooni
RVK Laulustuudio solistide tegevustoetus 2 000 krooni
Folkloorirühma Kaasike tegevustoetus 11 100 krooni
RVK Laulustuudio Lastesambli tegevustoetus 2 000 krooni

20. MTÜ Suupilliklubi Piccolo – kokku 44 295 krooni

(LT) Piccolo trio tegevustoetus 2 890 krooni
Piccolo orkestri tegevustoetus 6 100 krooni
Piccolo Rahvaliku Muusika orkestri tegevustoetus 11 400 krooni
Piccolo Naiskvarteti tegevustoetus 3 200 krooni
Piccolo Kvinteti tegevustoetus 2 300 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

21. MTÜ Ligrid – kokku 29 800 krooni

(LT) Neidude rühma Rõõmuline tegevustoetus 13 600 krooni
Tantsutrupi Lancy tegevustoetus 16 200 krooni

22. MTÜ Pärnu Aianduse-ja Mesinduse Selts – kokku 25 750 krooni

(LT) Rahvamuusikaansambli Tõmba-Jüri tegevustoetus 9 350 krooni
Folklooriseltsi Kunglarahvas tegevustoetus 6 900 krooni
Tantsurühma Räämakad tegevustoetus 5 400 krooni
Rahvamuusikute Simmanimehed tegevustoetus 4 100 krooni

23. MTÜ Lüster – 31 300 krooni

Lüsteri tegevustoetus

24. MTÜ Rahvakultuuri Selts Mesilane – 9 600 krooni

Folkloorirühma Mesilane tegevustoetus

25. MTÜ Kaie Segeri Tantsustuudio – kokku 34 005 krooni

Silver Wheels tegevustoetus 5 400 krooni
Pärnu Linedancers tegevustoetus 8 200 krooni
Kickin' Chicks tegevustoetus 2 000 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

26. MTÜ Marimba – 3 200 krooni

Marimba tegevustoetus

27. MTÜ Eakate Ühing Elulust – kokku 27 500 krooni

Külakapelli Lõbusad Semud tegevustoetus 3 200 krooni
Elulusti vokaalsolistide tegevustoetus 1 200 krooni
Naistrio Elulust tegevustoetus 1 200 krooni
Naiskoori Eluring tegevustoetus 7 000 krooni
Tantsuringi Tantsulust tegevustoetus 6 400 krooni
Käsitööringi Sõrmkübar tegevustoetus 8 500 krooni

28. MTÜ Lauluselts Mõnusalt – 8 800 krooni

Lauluseltsi Mõnusalt tegevustoetus

29. MTÜ Eesti Pensionäride Liidu Pärnu

Linnaorganisatsioon – kokku 47 000 krooni
Kajakas Memmed-Taadid tantsurühma tegevustoetus 7 500 krooni
EPL käsitööringi tegevustoetus 10 000 krooni
Segaansambli Maarjahein tegevustoetus 6 100 krooni
Naiskoori Lauluring tegevustoetus 11 000 krooni
Rahvaliku muusika ansambli tegevustoetus 6 400 krooni
Vokaalansambli Kadri tegevustoetus 6 000 krooni

30. MTÜ Kollisti Selts – kokku 32 800 krooni

Kirjandusringi Pärnu Suleklubi tegevustoetus 8 700 krooni
Käsitööringi Lapitekk tegevustoetus 6 600 krooni
Lauluringi Hõbene tegevustoetus 7 000 krooni
Tantsurühma Vesiroos tegevustoetus 6 000 krooni
Liikumisrühma Ilse tegevustoetus 4 500 krooni

31. MTÜ Raeküla Kooli Laulustuudio – kokku 29 000 krooni

Bändiõppe tegevustoetus 2 000 krooni
Solistide ringi tegevustoetus 16 000 krooni
Vokaalansambli Camerata Aida tegevustoetus 4 000 krooni
Vokaalansambli HMK tegevustoetus 7 000 krooni

32. MTÜ Ukraina selts Vitšisna – 1 700 krooni

Ansambli Barvinok tegevustoetus

33. MTÜ Vene Kultuuriselts Pärnu Aplaus Plus – kokku 36 000 krooni

Kunstistuudio Aplaus Plus tegevustoetus 5 000 krooni
Ansambli Pärlike tegevustoetus 31 000 krooni

34. MTÜ Rasa Keskus – kokku 8 000 krooni

Ansambli Russkaja pesnja tegevustoetus 6 000 krooni
Käsitööringi Mozaika tegevustoetus 2 000 krooni

35. MTÜ EELK Pärnu Eliisabeti kogudus – 20 600 krooni

Tütarlastekoori Elise tegevustoetus

36. MTÜ Valik – kokku 27 800 krooni

Tantsutrupi WAF tegevustoetus 18 000 krooni
Tantsutrupi GLAM tegevustoetus 9 800 krooni

37. MTÜ Annela Raud Selge Kunstistuudio – 17 000 krooni

Kunstistuudio tegevustoetus

38. MTÜ Pärnu Rakendus Kunsti Ühing – 8 100 krooni

Pärnu Rakendus Kunsti Ühingu tegevustoetus

39. MTÜ Tulilind – kokku 26 605 krooni

Pärnu Pitsistuudio tegevustoetus 8 200 krooni
Kultuuriühingu saavutustoetus 18 405 krooni

40. MTÜ Slaavi Kultuuriühing Jaroslavna – kokku 10 400 krooni

Käsitööringi Jaroslavna tegevustoetus 4 600 krooni
Vokaalstuudio Jaroslavna tegevustoetus 5 800 krooni

Kultuuriühingute tegevustoetus 2008. aastal on kokku 993 690 krooni.

Avatud kultuurikeskustele eraldatud tegevustoetus 2008. aastal

Avatud kultuurikeskustele eraldatakse tegevustoetust üks kord aastas kindla summana, mille arvutamisel lähtutakse näitajatest:

- avalikuks kasutuseks oleva pinna suurus;
- regulaarselt pakutavate avalike teenuste arv;
- administreerivate töökohtade arv keskuses.

avalikuks tegevuseks kasutatav pind	1 m ²	220 EEK
avalik teenus (internet, raamatukogu, lugemistuba jne)	1	1 295 EEK
toetus administreeriva ametikoha kohta keskuses	1	16 000 EEK

AVATUD KULTUURIKESKUSTE TEGEVUSTOETUSED 2008

1. MTÜ Rääma Noorte Ühing Noorus – 318 065 krooni

Nooruse Maja tegevustoetus

2. MTÜ Selts Raeküla – 227 190 krooni

Raeküla Vanakooli Keskuse tegevustoetus

3. MTÜ Pärnu Ingerisoomlaste Kultuuriselts – 87 990 krooni

Pärnu Kesklinna avatud kultuurikeskuse tegevustoetus

4. MTÜ Kollisti Selts – 77 525 krooni

Vana-Pärnu Päevakeskuse tegevustoetus

5. MTÜ Pärnu Aianduse-ja Mesinduse Selts – 48 290 krooni

AMS Kultuurikeskuse tegevustoetus

Kultuurikeskuste tegevustoetus 2008. aastal on kokku 759 060 krooni.

Nimekirja koostas

Jana Moosar

Pärnu Linnavalitsuse kultuuriosakonna juhataja

Tõsisis hooldajatoetus

Alates 1. märtsist 2008 tõsisis Pärnu Linnavalitsuse poolt puuetega inimeste hooldajatele makstav toetus. Kui seni sai raske puudega inimese hooldaja toetust 350 krooni kuus ja sügava puudega inimese hooldaja 510 krooni kuus, siis alates märtsikuust on toetuste suurus vastavalt 400 krooni raske puudega inimese hooldajale ja 650 krooni sügava puudega inimese hooldajale.

Hooldajatoetuse maksmise kohustus tuli kohalikele omavalitsustele riigilt üle 2005. aastal, siis olid toetuste suurus vastavalt 240 ja 400 krooni. Pärnu Linnavalitsus on hooldajatele makstava toetuse suurus tõstnud kahel korral. Toetuste määra de kehtestamisel on aluseks olnud põhimõte, et raske puudega inimese hooldaja toetus moodustab 60% sügava puudega inimese hooldaja toetuse määra.

Aika Kauver
vanurite ja puuetega inimeste hoolekande peaspetsialist

P E R S O O N

Audaces fortuna adiuvat

Kui inimestel oleksid endi esitlemiseks tunnuslaused, siis just see võiks olla kinnitatud Pärnu abilinnapea Jane Metsa ukse kohale. Jane pole kindlasti naine, kes eksiks abstraktsete arutluste kahtlasele rajale. Nagu Jane ise ütleb – ta on arvude inimene. Meie ainsas naisabilinnapeas on tunda jõulisust, tarkust, iseloomukindlust. Kui nüüd pärida, mis ajast teda aktiivseks võib pidada, siis räägib Jane, kelmikas säde silmis, kuidas ema tavatses talle linnatänavatel käies rihmad ümber panna, et ta ei kaoks aktiivselt oma uurimisretkedele.

Ilmselt on sport see, mis on Janele andnud energilise enesekindluse. Spordiga tegelemine pole mitte ainult hobi, vaid ka lausa hädavajalik vaimule. Kui teismelisena sai osaletud kõikvõimalikel võistlustel, ja mitte ainult kodumail, vaid läbi said käidud ka enamike liiduvabariikide treeninglaagrid ja võistlused, siis nüüdki on Jane motoks sportida, sportida, sportida. Peamiselt väljendub see bowlingu mängimises ja ujumises. Viimase kohta võib iseloomulikult öelda – vähk peab vette saama!

Vaatamata suurele spordinautlemisele asus Jane Tehnikaülikooli majandusteaduskonnas õppima teenindusökonoomikat. Valiku määras asjaolu, et alates teisest klassist sai kõikidel koolivaheaegadel töötatud müüjana, ehk et eriala valikul sai otsustavaks tahtmine inimestega suhelda. Kuid ülikooli ajast on pärit muudki, kui insener-ökonoomisti diplom – sellesse perioodi jääb ka abiellumine ja esimese poja sünd.

Politiilised lained hakkasid Jane Metsa elus loksuma '89-ndal aastal, kui ta teeninduskombinaadi tootmisdirektorina

Foto Tiina Niin

esitati töökollektiivi poolt volikogusse kandideerimiseks. Ja sinna ta ka valiti.

'92-ks aastaks oli Janest saanud plaaditehase finantsdirektor, ning uueks linnapeaks sai Rein Kask, kes volikogu toonase esimehe Margus Tammekivi soovitusel tegi Jane Metsale ettepaneku asuda tööle nn pehmevaldkonna abilinnapeana. Ja Jane soovitusel sai omakorda nn tehnilise valdkonna abilinnapeaks Jüri Rahu. Loodud meeskond toimis väga hästi, neid kiideti ja nende tööga oldi rahul, kuid sellele vaatamata teatas '95-ndal aastal uus linnapea Väino Linde, et senise abilinnapea teeneid enam ei vajata. Selline kõrvaletõrjumine ei tähendanud Jane jaoks aga kindlasti meeleheite kuristiku langemist, vaid juba paar kuud hiljem võis teda näha Pärnu Vee finantsdirektorina tegutsemas. Koos Jüri Rahuga, kes oli Pärnu Vee direktor, ehi-

tati peldikumuljega ja võlgades siplevast ettevõttest lugupeetud asutus.

Kui koonderakonna, mille liige Jane alates '96-ndast aastast oli, likvideerudes hakkasid n.ö kosilased teistest erakondadest käima, et vabanenud seltskonda oma sooja rüppe meelitada, otsustasid endised koonderakondlased, et lähevad üheskoos reformierakonda. Samas arvas Jane, et üksi ta nendega liitunud poleks. Minu küsimusele, kas talle ei jäänud Linde vastu mõnda okkalist tüügast hinge vedelema, kui ta abilinnapea teenetest loobus, kostis Jane: "Ei, sellest oli juba palju aega möödunud, vahepeal oli ka teine partei olnud. Olime Lindega suud puhtaks rääkinud, ja tema aitas mul mõista seda, mis toimub täna poliitikas – alati ei saa otsustada üks inimene, mida ta tahab."

Pärast veeaga saabus Janele alates eelmise aasta veebruarist taaskord linnavalitsuseaeg. Praegu sotsiaali, hariduse ja kultuuri eest vastutav Jane leiab, et tema valdkond on paremini finantseeritud kui majandus. "Mul on selle üle ääretult hea meel ja ma teen kõik selleks, et see nii ka jääks!" lisab ta entusiastlikult, "näiteks läheb meil huvialakoolide peale kümneid ja kümneid miljoneid kroone, mida aga mujal vabariigis praktiliselt ei anta!" Samas nendib ta, et Pärnus on puudu nii noorte, perede, kui ka vanade vabaaja veetmise kohtadest. "Tahame küll teha noortekeskust endise Slaavi põhikooli juurde, kuid see pole piisav. Minu meelest on tehtud kõige suurem viga just sellega, et pole arendatud komplekselt üldkasutatavaid hooneid," lisab Jane.

Pärnu koolide ja lasteaedade kohta tunnistab Jane samuti, et need on nutuses olukorras, kuid on väga palju tagasisidet selle kohta, et õpetamise ja suhtlemise tase neis on suurepärane. Eks näita see meie head haridust ja kultuursust.

Samas võime ju tahta olla kultuursed, kuid faktiks jääb ikkagi asjaolu, et Pärnus pole piisavalt kõrgkultuuri tarbijaid, et üks üritus ennast mingil määralgi suudaks ise finantseerida. "Ja miks peaks inimene tahtma Pärnusse „Klaaspärlimängu“ kuulama tulla, kui ta saab kõrgtasemelist muusikat kuulata Tartus," nendib Jane.

Küsimusele, mida Jane arvab Pärnule kultuurivaenulikkuse üri selga tõmmanud Mark Soosaare tegemistest, kõlab tasakaalukalt vastuseks: "Mina olen Soosaarega rääkinud väga erinevatel tasanditel – olen temaga rääkinud kui selle valdkonna abilinnapea, olen rääkinud volikogus istudes, ka kui lihtsalt pärnakad tänava peal. Mulle tundub, et Soosaar on kohutavalt hea survestaja, aga kui on vaja mitte ainult kisa teha, vaid midagi ka lõpuni lahendada, siis tihtipeale jääb see asi toppama. On talle öeldud enne ja on öelnud ka tänane linnavalitsus, ma olen seda ka ajakirjanduses rääkinud, et kui tema tahab ja Pärnu linn tahab, et tuleks üks korralik muuseum, millele on võimalik saada ehitamiseks Euroopa Liidu rahasid 85% ulatuses, nagu väidab Mark Soosaar, siis Pärnu linn leiab maa, kuhu see ehitada, ja ülejäänud 15% tuleksid riigilt ja linnalt. Meil on see isegi protokolli fikseeritud. Aga kahjuks oli see nii konkreetne ettepanek, et sealt edasi tegutsemist enam ei tulnud. Ainult jälle see halamine. Nii et mulle tundub, et ta ikka

väga tõsiselt seda ei taha." Oma ambitsioonidest ja soovidest rääkides väidab Jane ühemõtteliselt, et tal pole mingeid erilisi eesmärke. Linnapeaks Jane saada ei soovi, kuigi ta arvab, et ta saaks selle tööga hakkama. Kahel korral on selleks ka võimalus olnud. Pigem võib meie abilinnapea eesmärgiks pidada meeskonnas ühtse vaimu hoidmist, et näiteks vigade korral neid ühiselt lahendataks, mitte ei joostaks põõsasse siis, kui kedagi maata materdatakse ja öeldakse, et kui oled koos temaga, järelikult oled samasugune.

Ülemusena on Jane jaoks tähtis, et tema alluvate põhiarvamus oleks positiivne. Ka siis kui keegi on mõne käki kokku keeranud, kaitseb ta neid, aga pärast omavahel ütleb, et tegite ikka jama küll, kas seda oli vaja. Kindlasti ei lähe Jane mitte kunagi oma ülemusele haletsusväärset pugema, et ma ei tea, need seal otsustasid.

"Ma kaitsen oma lapsi ka," lisab Jane muigega "kui nad väikesed olid, pahandust tegid ja isa kuri oli, ütlesin iga kord, et mina tegin."

Oma perelt on Jane alati väga suurt tuge saanud. Abikaasa pole teda kunagi keelanud ega tagasi hoidnud. "Vahel ta küsib toredalt, kas mul on sel nädalal mõni varju päev ka, pidades silmas, kas on vaja mind mõnel üritusel saata," räägib Jane lõbusalt. Just perekond ongi see, mille järgi abilinnapea oma eluga rahulolu mõeldab. Pojad on õigel ajal põllepaelte küljest lahti lastud ja saavad oma eluga kenasti hakkama ning on alati oma emale toeks. Kui perel on hästi, siis võib Jane öelda, et temal on kõik hästi.

Delia Reimann
Linnapea nõunik

Juhtum elust

Oli täiesti tavaline esmaspäeva hommik. Olime sõbrannaga teel kooli. Peas keerlesid mõttet eilsest peost ja tänasest matemaatika kontrolltööst.

Äkki – pidurite krigin ja mina autoratate all. Kiirabi ja haigla. Murdunud roided olid tunginud kopsu. Olin kaotanud palju verd. Neljatunnise operatsiooni käigus kanti mulle üle 16 doosi vere punaliblesid. Ma jäin ellu.

Noore inimese elu oli päästetud tänu doonoritele. Ilma nende inimesteta ei oleks ta seda õnnetust üle elanud. Neiuga juhtunu võib tabada meist igaüht. Olgu tegemist õnnetuse, haiguse või operatsiooniga – ikka vajatakse ellujäämiseks teise inimese verd.

Tervenemuna otsustas neiu, et peale 18. sünnipäeva hakkab ta regulaarselt verd andma. Siis saab ka temast elupäästja.

Lp terved pärnumaalased, vanuses 18-60 aastat, kes seni veel

ei ole doonorid, hakake ka elupäästjateks. Kuidas see toimub? Te tulete Pärnu Veretalitusse ja esitate kehtiva pildiga isikut tõendava dokumendi.

Teile antakse küsimustik, millele vastate ausalt, sest doonor peab olema terve inimene. Teil mõeldakse vere hemoglobiinisaldus, et teha kindlaks, kas Teie veres on küllaldaselt toimivaid vere punaliblesid. Kui see nii ei ole, ei saa Te verd anda. Kui kõik on korras, lähete verd loovutama. 7-8 minutiga on kõik möödunud. Nüüd peab Teie vereringe kohanema veidi vähenenud verekoostusega, seepärast peate umbes 10 minutit veel rahulikult lamama.

Teie verest tehakse mitmeid analüüse, mille tulemustega võite tutvuda.

Dr Alli Tiik
SA Pärnu Haigla veretalituse juhataja

Dr Alli Tiik

Pärnu Veretalitusse, Metsa tn 1 ootame doonoreid esmaspäeviti, kolmapäeviti ja reedeti kell 8.00–13.00; teisipäeviti ja neljapäeviti kell 13.00–16.00.

Vere kogumine väljasõitudel: Veretalituse väljasõitude plaani ja organiseerimise kohta küsi infot telefonil 447 3250 või e-posti aadressil allit@ph.ee

Aprillikuu doonoripäevad

- 1.04. Varbla Rahvamaja
Doonoreid oodatakse kell 9.00–10.30
- 3.04. Lavassaare Klubi
Doonoreid oodatakse kell 9.00–10.30
- 3.04. Jõõpre Klubi
Doonoreid oodatakse kell 11.00–11.30
- 8.04. Taastusravikeskus Tervis
Doonoreid oodatakse kell 10.00–11.30
- 10.04. Taastusravikeskus Estonia
Doonoreid oodatakse kell 9.00–10.30
- 15.04. Väandra Kultuurimaja
Doonoreid oodatakse kell 9.00–12.00
- 17.04. Pärnu Maavalitsus
Doonoreid oodatakse kell 9.00–11.00
- 22.04. Mõisaküla Kultuurimaja
Doonoreid oodatakse kell 9.00–10.30
- 24.04. Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž
Doonoreid oodatakse kell 8.30–10.30
- 29.04. Abja Kultuurimaja
Doonoreid oodatakse kell 9.00–10.30

EESTI

KLAVERI-LOOMADE LOOD

VÄIKESTELE ja SUURTELE

NELJAPÄEVAL, 10. APRILLIL KELL 17
PÄRNU RAEKOJA SAALIS

ESINEVAD PÄRNU MUUSIKAKOOLI
KLAVERIOSAKONNA ÕPILASED

TASUTA!

